

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT **PSIQUIATRIA**

Coordinació: PIFARRE PAREDERO, JOSE FEDERICO

Any acadèmic 2022-23

Informació general de l'assignatura

Denominació	PSIQUIATRIA			
Codi	100574			
Semestre d'impartició	2N SEMESTRE - GRAU- JUN/SET			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Medicina	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	5.5			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRALAB	PRAULA	TEORIA
	Nombre de crèdits	0.8	1.1	3.6
	Nombre de grups	5	4	1
Coordinació	PIFARRE PAREDERO, JOSE FEDERICO			
Departament/s	MEDICINA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	El treball presencial - online serà l'assistència i participació activa en les classes i seminaris. El treball autònom, l'estudi de l'assignatura, i l'elaboració del treball addicional obligatori			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català com a idioma preferent. Castellà com idioma secundari Anglès en alguns vídeos i bibliografia			
Distribució de crèdits	En aquesta assignatura es combinarà tres tipus de treball- 1.Treball teòric, desenvolupat en les classes de grup gran. 2.Treball aplicat sobre casos clínics, videos, etc, en seminaris 3.Treball addicional, com a treball autònom			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BATALLA LLORDES, IOLANDA	iolanda.batalla@udl.cat	1,4	
CIRERA TORRES, JUDIT	judit.cirera@udl.cat	2,4	
MIRET FALLADA, SALVADOR	salvador.miret@udl.cat	1,4	
MUR LAIN, MARIA	maria.mur@udl.cat	2,05	
PIFARRE PAREDERO, JOSE FEDERICO	josep.pifarre@udl.cat	4,75	

Informació complementària de l'assignatura

La psiquiatria és la part de la medicina que tracta sobre el diagnòstic, tractament i prevenció de les malalties mentals. Aquesta assignatura pretén estudiar els trastorns mentals, des d'una perspectiva integral amb una visió biopsicosocial.

Objectius acadèmics de l'assignatura

L'objectiu principal d'aprenentatge és que l'alumnat obtingui coneixements per reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les principals patologies i problemes de l'àmbit de la psiquiatria, la salut mental i les addiccions. Haurà de tenir també uns coneixements bàsics en l'àmbit de la psicofarmacologia i d'altres teràpies tant biològiques com psicològiques, així com entendre l'enfocament biopsicosocial dels trastorns mentals. També haurà de conèixer els principals conceptes del treball en xarxa en salut mental.

Més concretament, dins els objectius generals del grau de medicina, aquesta assignatura pretén donar resposta als següents objectius, entesos sempre dins l'àmbit específic de la psiquiatria.

- Reconèixer les bases de la conducta humana normal i les seves alteracions.
- Comprendre i reconèixer els agents causants i els factors de risc que determinen els estats de salut i el desenvolupament de la malaltia
- Comprendre els fonaments d'acció, les indicacions i l'eficàcia de les intervencions terapèutiques, basant-se en l'evidència científica disponible.
- Obtindre i elaborar una història clínica que contingui tota la informació rellevant.
- Realitzar una valoració mental.
- Tenir capacitat per elaborar un judici diagnòstic inicial i establir una estratègia diagnòstica raonada.
- Establir el diagnòstic, el pronòstic i el tractament, i aplicar els principis basats en la millor informació possible.

- Indicar la terapèutica més adequada.
- Plantejar i proposar les mesures preventives adequades a cada situació clínica.

Competències

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- En relació a les persones amb problemes de salut mental i addiccions:
 - Saber fer una anamnesi completa, centrada en el pacient i orientada a les diverses patologies, i interpretar-ne el significat.
 - Saber fer una exploració psicopatològica, i interpretar-ne el significat.
 - Realitzar un diagnòstic justificant les conclusions
 - Establir un pla d'actuació
 - Tenir capacitat de prendre decisions
 - Registrar les troballes

COMPETÈNCIES DE L'ASSIGNATURA

- Detectar i identificar els trets psicopatològics que pugui presentar el subjecte, concretats en trastorns de consciència, atenció, orientació i memòria, sensopercepció, psicomotricitat, impulsivitat i instintivitat, pensament (forma i contingut) i llenguatge, intel·ligència, afectivitat, personalitat, comportament
- Coneixement i ús de les principals escales d'avaluació clínica i psicopatològica

COMPETÈNCIES A LES QUE CONTRIBUEIX

- Conèixer els fonaments biològics, psicològics i socials de la personalitat i de la conducta.
- Reconèixer, diagnosticar i orientar el tractament dels trastorns psiquiàtrics.
- Psicoteràpia
- Establir un pla d'actuació, enfocat a les necessitats del pacient i l'entorn familiar i social, coherent amb els símptomes i signes del pacient.
- Saber fer una anamnesi completa, centrada en el pacient i orientada a les diverses patologies, i interpretar-ne el significat.
- Saber fer una exploració psicopatològica, i interpretar-ne el significat
- Valorar la relació risc/benefici dels procediments diagnòstics i terapèutics.
- Resoldre conflictes ètics aplicats a la Salut mental
- Reconèixer els determinants de salut mental de la població
- Comprendre i interpretar críticament textos científics.
- Conèixer els aspectes de la comunicació amb pacients, familiars i el seu entorn social: models de relació clínica, entrevista, comunicació verbal, comunicació no verbal i interferències

S'adjunten altres competències que es treballen també de manera parcial a l'assignatura, en relació a l'àmbit del sistema nerviós, la psiquiatria i la salut mental

Materia	Competències de la materia	Psiquiatria
	CG7. Comprendre i reconèixer la estructura i funció normal del cos humà, a nivell molecular, cel·lular, tisular, orgànic i de sistemes, a les diferents etapes de la vida.	
	106. Desenvolupament cognitiu, emocional i psicosocial a la infància i l'adolescència	
	108. Reconèixer, diagnosticar i orientar en el maneig dels trastorns psiquiàtrics	

Psiquiatria

127. Marcadors bioquímics, citogenètics i de biologia molecular aplicats al diagnòstic clínic

139 Farmacologia dels diferents apartats i sistemes

155 Saber utilitzar els diversos fàrmacs de manera adequada

Continguts fonamentals de l'assignatura

	TEMARI GRUP GRAN	PROFESSOR
1	Concepte de la psiquiatria, Història de la psiquiatria. Relació amb la resta de la medicina	Pifarré
2	Models i teories psiquiàtriques. El model biopsicosocial	Pifarré
3	Introducció a la psicopatologia	Pifarré
4	Nosologia psiquiàtrica. Bases de les classificacions	Pifarré
5	Trastorns mentals orgànics. Delirium i demència	Batalla
6	Discapacitat intel·lectual	Miret
7	Trastorns esquizofrènics I	Miret
8	Trastorns esquizofrènics II	Miret
9	Trastorns delirants i esquizoafectius	Miret
10	Conductes addictives I	Batalla
11	Conductes addictives II	Batalla
12	Trastorns afectius I	Mur
13	Trastorns afectius II	Mur
14	T. afectius III. T. De la conducta alimentària	Mur
15	T. afectius IV. Trastorns de la son	Mur
16	Trastorns d'ansietat	Miret
17	Trastorns obsessius compulsius i fòbics	Pifarré
18	Trastorns de conversió i somatització	Miret
19	Trastorns d'adaptació. Trastorns relacions amb traumes i factors de estrès	Miret
20	Resposta sexual i disfuncions sexuals	Batalla
21	Conducta suïcida	Mur
22	Trastorns de la personalitat I	Batalla
23	Trastorns de la personalitat II	Batalla

24	Psiquiatria infantil I	Pifarré
25	Psiquiatria infantil II	Pifarré
26	Psiquiatria d'enllaç – psicossomàtica	Batalla
27	Gerontopsiquiatria	Pifarré
28	Tractaments biològics. Ansiolítics	Miret
29	Tractaments biològics. Antipsicòtics I	Pifarré
30	Tractaments biològics. Antipsicòtics II	Pifarré
31	Tractaments biològics. Ad i Eutimitzants	Mur
32	Altres tractaments biològics. TEC i altres tractaments físics	Batalla
33	Tractaments psicològics I. TCC	Pifarré
34	Tractaments psicològics II	Miret
35	Urgències psiquiàtriques	Mur
36	Cervell i conducta	Batalla

	TEMARI grups mitjans: seminaris	Professor	Hores alumne
1	Psicopatologia	Pifarré	2,5
2	El metge davant la malaltia mental	Pifarré	2,5
3	Psicofarmacologia 1	Boix	2
4	Psicofarmacologia 2	Boix	2
5	Psicofarmacologia 3	Boix	3
	TEMARI grups petits		
1	Casos clínics trastorns afectius	Mur	2
2	Casos clínics trastorns de la personalitat	Batalla	2
3	Casos clínics trastorns psicòtics	Miret	2

Eixos metodològics de l'assignatura

El contingut teòric es realitza en les classes de grup gran i grup mitjà, per utilitzar els seminaris de grup petit per desenvolupar el criteri longitudinal de les malalties mentals a partir de la discussió de casos clínics.

Cal comentar que aquesta assignatura es coordina amb l'assignatura de psicologia de tercer, i amb el pràcticum de rotatori de psiquiatria de sisè, de manera que els programes de aquestes tres assignatures estan consensuats per evitar mancances o duplicacions de temari. També es té en compte l'assignatura optativa de salut mental recomanda per cinquè, si bé aquesta, en tant d'optativa, està dissenyada com a programa addicional però no imprescindible.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

L'estructura de les activitats presencials consistirà en introduir els continguts teòrics propis de l'assignatura, i el

treball de les competències proposades.

La presentació de casos clínics podrà ser a partir de casos escrits, i també a partir de material audiovisual (vídeos, talls de veu).

També en alguns temes es podran presentar talls de pel·lícules, etc, que, tot i no tractar-se de casos reals, puguin ajudar a la comprensió i a l'exemplificació d'alguns trastorns.

Hi haurà una avaluació adicional sobre casos clínics complexos.

Per superar l'assignatura s'ha d'obtenir una nota superior a 50 punts sumant totes activitats d'avaluació que es mostren al quadre. No es podrà superar l'assignatura si no s'ha obtingut un mínim de quatre en l'avaluació teòrica tipus test.

Sistema d'avaluació

L'avaluació constarà de quatre evidències independents entre elles.

Tipus avaluació	Percentatge nota	Com	Quan
Avaluació teòrica	50%	Preguntes tipus test	Dia de l'examen
Casos clínics	25%	Preguntes tipus test sobre casos clínics	Dia de l'examen
Psicofarmacologia	10%	Preguntes tipus test	Dia de l'examen
Treball sobre preguntes	15%	Treball sobre preguntes - casos clínics	Dia de l'examen

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia bàsica:

- 1.Vallejo Ruiloba J. Introducción a la psicopatología y psiquiatría, 8ª Edición, Barcelona, 2015
- 2.Stahl S. Essential psychopharmacology, Cambridge, 2013, 2014 (ESP)
- 3.Stahl essential psychopharmacology: a prescriber guide, 2021

Bibliografia complementària psicopatologia

- Eguiluz I. Introducción a la psicopatología. Ed médica Panamericana, 2013
- Belloch A, et al. Manual de psicopatología. Edición revisada. McGraw Hill, Madrid 2008
- Obiols JE. Manual de psicopatología general. Biblioteca Nueva, 2008
- Eguiluz I, Segarra R. Introducción a la psicopatología, RBA Ed, 2004
- Higueras Aranda A, Lopez sanchez JM, Compendio de psicopatologia, 2006
- Serrallonga J, Cardoner N, Pifarré J: Historia clínica y exploración psicopatológica. Grupo Aula Médica, S.A, Madrid, 1997.

Ortiz Tallo M. Psicopatología clínica adaptada al DSM-V

DSM V. Guía para el diagnóstico clínico

Bibliografía complementaria general

Miret S. La esquizofrenia. Una aproximación clínica. Ed Castilla, 2016

Vallejo J y Leal C. Tratado de psiquiatría. Ed. Marban 2012.

Kaplan H, Sadock BJ. Sinopsis de psiquiatría: ciencias de la conducta, psiquiatría clínica, 2008

Sadock BJ, Sadock VA. Kaplan & Sadock sinopsis de psiquiatría, 2015.

Lobo A. Manual de psiquiatría general, 2013.

Pifarré J, Piñol G, Torres G. Interacción entre las enfermedades mentales y la patología orgánica. Guía práctica. Ed. Lozano Faisano. Barcelona, 2011

Hales RE, Yudofsky SC. Fundamentos de psiquiatría clínica, 2006

Hales RE, Yudofsky SC, Gabbard GO. Tratado de psiquiatría clínica, 5ª Edición, 2009

Gasto C, Vallejo J. Manual de diagnóstico diferencial y tratamiento en psiquiatría, 2 ed. Masson SA, 2000.

Libres pel públic en general:

E F Torrey. Superar la Esquizofrenia, 2006

M Torrentallé. Esquizofrenia, locura o realidad, 2007.

Vallejo Ruiloba. Doctor, estoy deprimido, 101 respuestas, 2010.

Gonzalez D. La fageda, història d'una bogeria, 2008.

Clàssics

Vallejo Nágera. Concierto para instrumentos desafinados, 1980.

T Luca de Tena. Los renglones torcidos de Dios.